

דברי הכפר

ישראל במלחמה

שלום כיתה א' \ מור שניידר

למורה שלום

מחר תפגשי את הדר בפעם הראשונה.
(מחר תפגשי את הדר?)
הוא משהו מיוחד הילד הזה, תאמיני לי.
הוא משהו מיוחד.

בסוף השנה הוא כבר בטח ידע
אותיות וקשבון ולשכת בכיתה
אכל הכי חשוב -
שידע זוג עינים טובות
נחות על מצח מינע,
מקט חומל על טעויות,
ניצוץ - לפעמים שובב, לפעמים של דמעת הנדהות.
שידע את עיניו.
תפגשי אותו, טוב?
למרות שקשה,
למרות ששלישים ילדים.
תעשי לי טובה -
הדר יש רק אחד,
תפגשי אותו.
בבקשה.

גיליון מס. 2892 * יב באלול תשפ"ה * 5 בספטמבר 2025
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

לסמי

סמי היקר, לצערי איני בקו הבריאות ולא יכולה ללוות אותך בדרכך האחרונה. ביום שני שלחת לי ווטסאפ וכתבת: תרגישי טוב ותשמרי על עצמך. אין ארכיון לפני ואין לי מסמכים על סמי. יש לי את הזכרונות משיחות עם סמי וגם זיכרון מחלק מהסיפורים שסיפר בחברותא. החברותא למי שאינו מכיר היא מפגש פעם בשבוע של מבוגרים המעוניינים לשוחח אחד עם השני, כי מה יותר טוב מחברה טובה במקום טלוויזיה, סרט או הרצאה פרונטלית. במהלך השנים איבדנו חלק ממשתתפי החברותא וגם הצטרפו חדשים. סמי היה מהרכש של החדשים ומיד השתלב וגם בלט לטובה, וכשלא היה מגיע האנשים שאלו היכן הוא. בכל נושא שהיה הייתה לו דעה. בהמון נושאים היה לו סיפור מרתק. לפעמים החברותא קצת דעכה כי אנשים נחלשו והדיבור היה חלש והאוזניים לא שמעו. סמי ידע לבנות סיפור מהמתח של התחלה, מהסתבכות העלילה בהמשך ועד לפואנטה בסוף. היות והוא למד תיאטרון הוא ידע איך לדבר את הסיפור. דיקציה מושלמת. כל מילה נפרדת. ומהתיאטרון למד לשלוח את קולו הערב לכל מי שנוכח, כמו שחקן העומד על הבמה וקולו אמור להגיע אל האחרונים ביציע. לכן הסיפורים שלו היו מבוקשים בחברותא כי כל כבדי השמיעה הבינו ושמעו כל מילה והסיפור היה מעניין. מאד מאד תחסר לנו בחברותא.

וזה מה שקצת למדתי מסמי בחברותא: (וסליחה אם העובדות לא מדויקות). סמי נולד במרוקו למשפחה מסורתית. נדמה לי הבכור ואחריו 4 אחיות. משום מה מגיל צעיר הוא הבין או החליט שנפשו לא נמשכת לדת. פעם אבא שלו ביקש שימצא יהודי עני ברחוב ויביא אותו לליל הסדר. סמי מצא אדם עם זקן יושב בגלימה קרועה, לקח את ידו והביא אותו לסדר. האדם השתתף ואכל והלך ואבא של סמי שיבח אותו שהוא הגדיל לעשות ואף הביא מוסלמי לליל הסדר. המשפחה עלתה לארץ בשנות ה-50 והשתקעה בתחילה בנאות מרדכי. כשהאמא שמעה שאוכלים שם חזיר הם ארזו מיד את הכל וברחו משם ועברו לחצור הגלילית. סמי היה תלמיד לא רע. הוא שיבח את מוריו שהכריחו את כולם ללמוד קטעים שלמים מהתנ"ך בעל פה וגם שירה עברית. סמי ציטט לנו בחברותא המון פסוקים ומאמרים שפשוט הצליח ללמוד בעל פה. את התיכון עשה בב"ס חקלאי בנהלל ואהב את מה שפגש. בצבא שירת בצנחנים ושמר על קשרים עם חבריו ליחידה כל השנים.

אחרי הצבא למד תיאטרון ואחר כך הצטרף לתיאטרון "הבימה" נדמה לי, והייתה לו שם תעסוקה קבועה. בשלב מסוים החליט לנסוע לארה"ב ולקדם את כישוריו. בחלק מהמקומות הצליח, בחלק פחות וגם היה לו תפקיד כמורה בעזרת תיאטרון ומוסיקה. מתישהו בין לבין התארח במקום כלשהו בארץ והיה לו רומן קצר עם מתנדבת מארצות הברית. הרומן הוליד בת משותפת שאיתה שמר סמי על קשר כל השנים. בתו של סמי הביאה לו 5 נכדים שאותם הספיק לבקר לקראת סוף השנה שעברה.

סמי חזר לארץ ורצה לגור בכפר הנשיא. הוא זכר לטובה את הימים שעבד פה כנער במטעים. הוא זכר לטובה את העבודה שלו ב"הבונים" ובעיקר את חיימק'ה שלקח אותו תחת חסותו וסיפר לו סיפורי הישרדות מדהימים מהשואה.

סמי שכר פה בית והיה חלק בלתי נפרד כבר 26 שנה מקהילת כפר הנשיא. הוא התנדב בערבי תרבות להקריא בטעם רב, הוא רכש לו הרבה ידידים בעיקר מקרב המבוגרים. פעם ניהלנו יחד את טקס הסדר בקיבוץ. כששמעו על כך במלון בצפת הוא הוזמן כמה שנים ברציפות והיה שם אב הסדר לכל אורחי המלון.

לצערי גופו בגד בו בשנתיים האחרונות. סמי נאבק בכל כוחו להישאר חיוני ותורם. הוא הודה על כל עזרה אך היה שמח אילו לא היה זקוק. הבנתי ממנו שהוא מאד העריך את החברות של אודי אגם, של עודד פלד ואורה ועוד אחרים. אני לא מכירה את כל המשפחה, אני יותר הייתי בקשר עם אחותו מימי. לכל הידידים של סמי, לאחיותיו ויתר בני השפחה, לבתו ונכדיו -אני משתתפת בצערכם ומודה שבא הקץ לייסורים ולמאבק. שינוח בשלום על משכבו, יש כמה ידידים טובים שמחכים לו שם למעלה.

צילה בן רשף

הבלדה של נאראימה

1. די מזמן הבנתי שהעניין הוא בכך שאסור להיכנע לנירמול הבלתי פוסק של הזוועה שכופים עלינו נתניהו וחבר מרעיו המרושעים. אתמול כאשר צפיתי בחדשות, התמלאתי כל כך הרבה שאט נפש מהחברה חסרת האמפתיה שנשקפה אלי מבעד למסך עד שכמעט הקאתי. וכדי להזכיר לעצמי מהי אנושיות נזכרתי בפעם המי יודע כמה בסרט היפני 'הבלדה של נאראימה'.

2. הסרט זכה בפרס "דקל הזהב" בפסטיבל קאן 1983. ולמרות שראיתי את הסרט בפעם הראשונה לפני 40 שנה בערך. אני זוכר בו כל רגע. וכל רגע שאני זוכר מעלה מחדש דמעות של אהבה וצער בעיני. אהבה למין האנושי וצער על מר גורלו.

3. 'הבלדה של נאראימה' הוא סרט יפני נהדר ומכמיר לב של הבמאי היפני שוהיי אימאמורה. מפני שהקיום האנושי הפיזי הוא כה קשה למרגלות הר הנאראימה, ואין די אוכל זמין לכולם, קובע חוק עתיק יומין בכפר נידח השוכן למרגלות הר הנאראימה, שכל מי שמגיע לגיל 70 חייב לעלות להר לבדו ולהמתין שם למותו.

4. אורין, אם המשפחה שבה עוסק הסרט, היא בת 69 ויודעת שסופה קרב. עיקר דאגתה היא מציאת אישה לבנה האלמן, אישה שתהיה אם טובה לשלושת נכדיה. ואכן בקיץ היא מוצאת אישה כזאת ובנה נישא לה. כעת הסתיו כבר בפתח ואורין מתחילה לתכנן את עלייתה להר ומבקשת מבנה שילווה אותה במסעה הזה, האחרון.

5. אורין זקנה נהדרת, תורמת, אמפתית ומלאת חיוניות. הלב נחמץ על כך שהיא צריכה לעלות להר עוד מעט והיא כה תוססת ומלאת חיים. אבל אורין יודעת עד כמה הישארותה תקשה על בנה ומשפחתו לבסס את חייו. וכאשר היא מבקשת אותו ללוות אותה הוא ממאן לתת לה ללכת. הוא כל כך אוהב אותה ורוצה שתישאר. תוך כדי העלייה להר כשהוא נושא אותה על גבו הוא מפציר בה ואומר לה שאיננה נראית זקנה, אפילו כל השיניים שלה עדיין בתוך פיה. ואז אורין לוקחת אבן גדולה ושוברת את שיניה אחת אחת, כדי

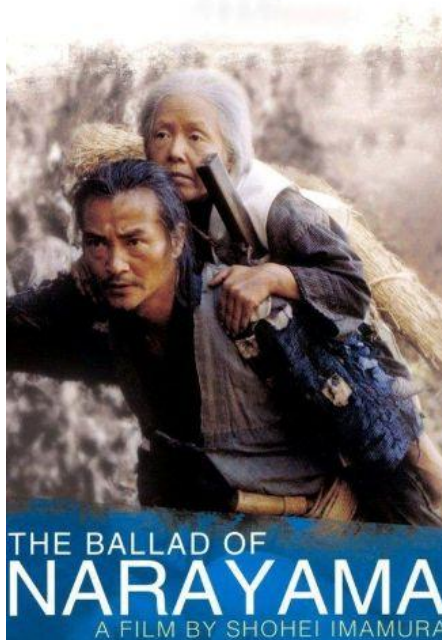
להיראות זקנה יותר. הרגע הזה בסרט הוא כה חזק ואני כל כך הזדהיתי איתה, עד שהרגשתי שהשיניים שלי נשברו בפי יחד עם שיניה שלה.

6. זה אולי פרט שולי. אבל יש עוד זקן בכפר שהוא האנטיזה של אורין. זקן שממאן לעלות להר. והזקן ההוא נאחז בסלעים ונדבק אליהם כשהוא מיילל ומתחנן בזמן שהבן שלו גורר אותו למעלה כשהוא מקלל אותו ומכה בו בחמת זעם.

7. הסרט של אימאמורה נוגע כל כך חזק בלב ובקיום האנושי ובשאלות של כבוד לאדם הזקן וכבוד מצד האדם הזקן לדבר הזה שאנו מכנים חיים. דבר שהוא כה מגוון ומורכב ושונה לכל אחד מאיתנו ולתרבותו. לפני כמה עשרות שנים כאשר יצאתי מהסרט החוצה אל הלילה הפתוח ואני מזיע מרוב חרדה קיומית, התמלאתי פתאום שמחה על כך שאני שייך למשפחת האדם. כל אדם, הנמצא על פני הכדור הקשה הזה הנקרא ארץ.

8. עכשיו, אם נתרחק לרגע מהסרט, נגלה שהתרבות האנושית מעמידה בפנינו שני מודלים תרבותיים מול תלאות הקיום האנושי. האחד המודל של 'נאראיאמה' ובו עסקנו בסעיפים שלמעלה, והשני מגולם בשירו של ג'ון דאן "אין אדם שהוא אי" המובא כאן בתרגומו של שמעון זנדבנק: "אין אדם שהוא אי, שלם לעצמו; כל אדם הוא חלק מהיבשה, נתח מן האדמה. כשרגב-עפר נסחף בים, אירופה פוחתת ממש כמו אילו נסחף צוק, כמו אילו נסחפה אחוזת ידידיך או אחוזתך שלך. מותו של כל אדם ממעיט אותי משום שאני כרוך באנושות. ועל כן אל תשלח לעולם לברר למי מצלצל הפעמון: לך הוא מצלצל."

9. ועכשיו תבחרו...

הקייטנה בכפר גלים | לזכור זיכרונות נורמליים | בזמנים מאוד לא נורמליים

1. בשלהי הקיץ, בכל קיץ, אני מתחיל להתגעגע לקיץ של ילדותי ולקייטנה בכפר גלים. נדמה לי שזה סוג של בונוס למי שהשנים מתחילות להיערם על כתפיו כתלולית עצומה של עפר. ולא, אני בכלל לא מתכוון למה שאתם חושבים עכשיו.

2. כשהקיץ היה מסתער על הקיבוץ שלי ששוכן בעמק הירדן, אי שם בשנות החמישים, כשהוא נושב מהתופת הרוחת של אש לכל עבר, מחמם לנו את המוח ומשגר אותנו לבריכת השחייה וליים כנרת. האוויר אז היה נמלא בריחו של חופש וגלים וחול ושחפים. וזה היה סימן שעוד מעט יוצאים לקייטנה ב'כפר גלים'.

3. 'כפר גלים' הוא כפר נוער חינוכי, שנוסד בתחילת שנות החמישים, השוכן בגבולה הצפוני של מועצה אזורית חוף הכרמל, במבואות העיר חיפה. ואליו היינו יוצאים לקייטנה בקיץ. בחופש הגדול.

4. בעיקרון לגדול בשנות החמישים לא היה כיף כזה גדול. כי זה אומר לגדול בתקופה כלכלית קשה, שזכתה לכינוי הצנוע "תקופת הצנע". הכול היה מדוד ובמשורה. האוכל לא היה טעים במיוחד. ועל ממתקים יכולת רק לחלום. שורה של שוקולד פרה ביום שישי על הכרית ב'בית הילדים' היה השיא השבועי המתוק.

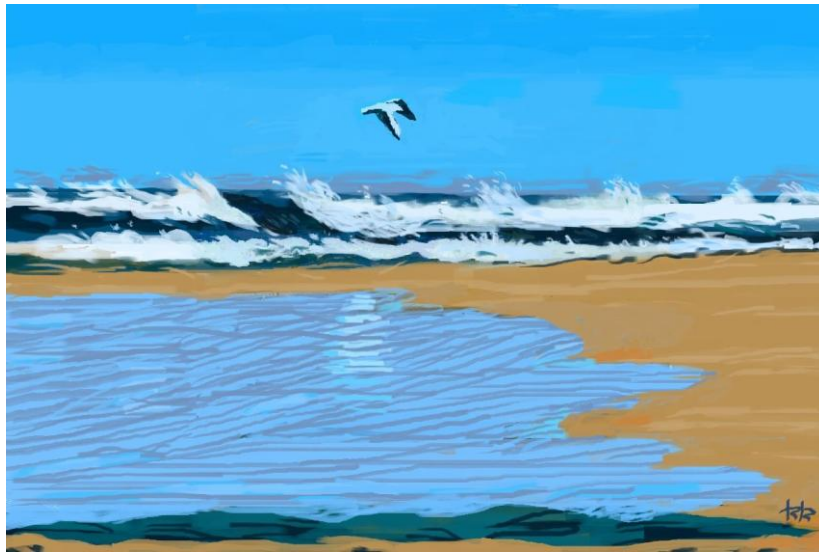
5. על אף כל אלה נשלחנו כל שנה בחופש הגדול, לקייטנה בת כמה ימים ב"כפר גלים". האוכל היה משובח והים. הו הים. שם גיליתי לראשונה את מרחבי הים. עד הפעם הראשונה בכפר גלים היה לי את ים כנרת. שנראה לי אז עצום כמו אוקיינוס עד שנפתח אלי החוף של כפר גלים. ואז הבנתי שהכנרת היא סתם אגם, שלולית ירקרקה, לעומת ים התיכון הגדול והרחב. ונעלבתי בשבילה. קצת.

6. בעיקרון המטרה של הקייטנה הייתה לקחת אותנו לכמה ימים ליד הים. להאכיל אותנו טוב ולזרוק אותנו על החול של שפת הים, כדי שנשתזף טוב ונחזור הביתה אל הורינו כשאנו כמה שיותר שרופים. היום היו קוראים 'פשע נגד האנושות' לרמת השיזוף שאיתה היינו חוזרים. הביתה. אבל בימים ההם הייתה הרבה פחות מודעות לקרינה המזיקה של השמש. וגם הקרינה הייתה הרבה פחות מזיקה מכפי שהיא היום, עם כל משבר האקלים המאיים על האנושות.

7. כן. היה אז קשה כלכלית וצנוע וחנוק מרוב צנע. אבל הייתה פעם בשנה קייטנה בכפר גלים. וזה היה כיף גדול לנסוע לשם במשאית של הקיבוץ שעברה הסבה והותקנו בה ספסלים לכל אורכה (על אוטובוס אפשר היה רק לחלום).

לאף אחד לא היה מספיק כסף בכדי לשכור אוטובוס) ולחזור משם שוב במשאית לאחר שהקייטנה הסתיימה, וכשאנו נראים כבר כמו חבורה של פליטים שחורים שרק עכשיו נמלטו מאפריקה. מזל גדול שמשטרת ההגירה עדיין לא הייתה קיימת אז.

8. אחר כך היה קצת קשה לחזור אל שגרת הסוציאליזם הענייה, הקשוחה והמהודקת. וכל שנותר לנו היה להתחיל לחלום שוב על הקייטנה בכפר גלים שתגיע בחופש הגדול. של שנה הבאה.

פינת הקריקטורה השבועית: אז ככה אני נראה היום?

פִּינֶת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

זֶהִי זְכָרָם בָּרוּךְ

פנינה ליפשיץ ז"ל - (5/6/1923 - 22/10/2016)

פנינה, חברת קבוצת המייסדים, מוותיקי הקיבוץ.
נולדה בגלאזגו ועם תחילת המלחמה הגיעה לתנועת "הבונים" כולל הכשרה בחוות
"גורזי ליז".

פנינה הגיעה לארץ באניה "יגור" ב 1946, זאת דרך מחנות המעצר בקפריסין.
הייתה בין המטפלות שעבדו בחינוך שנים רבות וזכורה לטוב בעיקר ע"י חברי
הכיתות הראשונות של הדור השני.
מעבר לכך אהבה פנינה לרקוד ויצירות רקמה רבות שלה, נראו בקהילה.

<https://khbbm1.wixsite.com/2016-01>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

ארכיון כפר הנשיא

מה, אני יכול להוסיף בעצמי לארכיון האינטרנטי "כפר הנשיא סיפור מקומי"?
יופי! אוסיף מה שחשוב בעיניי,
שישמר לדורות הבאים.

זה פשוט! מגלים "כפר הנשיא סיפור מקומי", וזה האתר הראשון שעולה.

הוסיפו תמונה או סיפור לסיפורנו המשותף, בנושאים החשובים לכם.
ענף? יזמות? תרבות וחגים? חינוך? טיולים? בריכת השחייה? תשתיות?
הרחבה? פינות בקיבוץ? פאב? משק ילדים? אמנות? מכינה? קדמה?

יש גם מקום להוספת "לייק" לתמונה או לוידאו, וכן להוסיף סיפורים, זיכרון, הערות וכד'.

בשאלות ניתן לפנות לרחל גינת, בארכיון

חידה שבועית

והפעם, חידה מס' 2:

באיזו שנה נחנכה

רשמית שכונת ההרחבה

?

הצילום ממתין לכם בקישור: [לצפייה לחצו כאן](#)

בין הזוכים תוגרל תורנות הגשה בחדר האוכל בערב שבת.

פתרונות נא לשלוח בוואטסאפ בלבד, ל-0507-202884

בהצלחה, רחל גינת

המפגש

בואו – להיות חלק מהלב הפועם של המפגש .

במועדון הוותיקים שלנו, המפגש בכל יום רביעי אחר הצהריים – אנחנו פותחים את הלב והאוזן לסיפורים מעוררי השראה: סיפורי חיים, מסעות אישיים, עיסוקים מיוחדים ותחנות משמעותיות משלנו.

אנחנו מזמינים אתכם – חברים, תושבים, אורחים – להצטרף כמרצים ומתארחים, לשתף את הסיפור שלכם, להעשיר, לרגש ולחבר.

זו הזדמנות נהדרת:

- להיות מקור השראה לקהילה הבוגרת והחמה שלנו
- ליצור חיבורים אנושיים חדשים
- וליהנות מחשיפה וממפגש אינטימי ומלבב

אז מי מוכן להרים את הכפפה ולספר את הסיפור שלו?

אנחנו כאן מחכות לשמוע מכם!
(אפשר גם להמליץ על מישהו אחר)...
דליה זלצברג 0507437431
נורית אורן 0506580874

מזל טוב

בת נולדה להורים המאושרים
קים קפלן-לפינג וניר חנוך
נכדה טרי לפינג

שפע ברכות
לכל בני המשפחה.

אנו מאחלים לכם שתגדלו אותה
באושר, נחת והרבה אהבה

מזל טוב

בת נולדה להורים המאושרים

עדי ויהודה יזרעאלי
אחות לפלג ורווה
שפע ברכות
לכל בני המשפחה.

אנו מאחלים לכם שתגדלו אותה
באושר, נחת והרבה אהבה

2 חללים הושבו חזרה ארצה

עידן שתיווי ז"ל

נחטף ממרחב תל גמה
ונרצח באכזריות, על ידי
מחבלי ארגון הטרור חמאס,
זאת לאחר שפעל כדי למלט
ולהציל אחרים ממסיבת
הנובה ב-7 באוקטובר. בן 28
במותו.

אילן וייס ז"ל

חבר קיבוץ בארי נרצח
באכזריות ונחטף מביתו ב-7
באוקטובר 2023, על ידי
מחבלי חמאס. בן 55 במותו.
אשתו שירי ובתו נוגה נחטפו
גם כן והושבו במסגרת הסכם
"דלתות שמיים" בנובמבר
2023.

48 חטופים וחטופה נמצאים כבר 700 ימים בשבי

עמוס ג'רבי	5.9
יאיר בן זאב	
גלי אדלר	
עדי כהן	
חן דבולט	7.9
איציק בן-דור	8.9
מולי גבאי	
עילאי זפרני	9.9
זהבה דהן	10.9
דוד דיבון	
לבנה אגם	
טל שפרונג	
יוהנה פוטש	11.9
עידית פורסטר	
רון דדוש	

סיפור לשבת

כשהייתי בן 10, היינו כל כך עניים שהתביישתי ללכת לבית הספר. הייתי מתחמק ממבטם של החברים בכיתה כי לא היה לי כריך או פרי לארוחת עשר...

הייתי רואה את הילדים מוציאים בשמחה את הארוחה והייתי טיפה מתרחק כדי שלא ישמעו את הבטן המקרקרת. הם היו עם ידיים מלאות מזון ורק לי היו ידיים ריקות. הרגשת ריקנות מעליבה עם רצון להעלם מתחת לאדמה. תמיד הייתי מעמיד פנים שאני לא רעב אבל בפנים היה קשה וגם כואב.

זה יכול היה להישמר כסוד ילדותי אבל אז התקרבה אלי ילדה והגישה לי חצי מהכריך שלה. זה היום שהבנתי מה זה "טוב לב". לא ידעתי מה לומר לה, הייתי מושפל אבל הסכמתי לקחת.

מאז אותו יום, היא הייתה חולקת איתי את ארוחת הבוקר שלה - לפעמים כריך, לפעמים פרי ולפעמים חתיכת עוגה שאימה הכינה. הייתי אוכל לאט, דואג שהרגע הקסום ימשך. אינני זוכר אם אמרתי לה תודה אבל הייתי מודה לה כל יום בלבי.

אז הגיע החופש הגדול ולאחר מכן היא כבר לא באה לכיתה יותר. המורה סיפר שמשפחתה עברה דירה לעיר אחרת ולא ראיתי אותה יותר. הרגשתי בודד, כאילו תלשו ממני משהו חשוב. כל צלצול הסתובבתי לאחר לראות אם היא תכנס לכיתה ותציעה לי בחיך, חצי מארוחתה אבל היא לא חזרה יותר. הרגשתי בודד ועצוב והבנתי שהיא הייתה האדם היחיד שהבחינה במצוקתי. הייתי מדמיין את חיוכה הנעים ואת מבטה המחמם את הלב.

במשך כל ילדותי, שמרתי את הרגש הנעים הזה, הרגשה שהייתי חשוב למישהו. חשבתי שהזיכרון הזה יישאר כמו צל של ילדות שעברתי.

אבל הרגש הזה ... חזר אלי אחרי 18 שנה. אתמול הילדה הקטנה שלי חזרה מבית הספר, פתחה את קופסת ארוחת הבוקר ואמרה לי: "אבא, אתה יכול מחר להכין שני כריכים לבית הספר?" "שניים? אפילו אחד את לא מסיימת!" היא הסתכלה עלי עם מבט רציני של ילדה: "היום נתתי חצי כריך לילד בכיתה שלא אכל ומחר אני רוצה לתת לו כריך שוב".

נשארתי קפוא עם צמרמורת בכל גופי, הרגשתי שהזמן נעצר.

מולי עמדה לא רק בתי, אלא בדמיוני עמדה גם אותה ילדה קטנה שהצילה אותי מרעב בכל יום.

הרגשתי שטוב הלב המשיך בשלו במשך השנים, במשך הדורות. אותה ילדה שנשארה בליבי עכשיו... חיה בתוך ילדתי שלי.

יצאתי למרפסת, הרמתי עיניים לשמיים והתחשק לי לבכות. בתוכי היו רגשות של ילדות קשה, הודיה, כאב ומן שמחה רגועה. זכרתי את הלילות שהייתי נרדם רעב עם מחשבה של אי צדק בעולם.

ואז הבנתי שאותה ילדה, עם אותו מעשה פשוט הצילה את חיי, היא לימדה אותי שגם כאשר עוברים משברים ותקופות קשות, יהיה תמיד מישהו שיושיט יד.

אינני יודע איפה היא היום והאם היא זוכרת את הילד הקטן שאיתו חלקה את הכריך, אבל אני זוכר ואזכור אותה עד סוף ימי.

אני בטוח שכל עוד בתי תחלוק את הארוחה שלה, הנדיבות תמשיך להתקיים ורק לחשוב על זה... אחרי שנית רבות, בכיתי בפעם הראשונה.

